

КОЛО

БОЖИЋ
1943

Б. ПЕДАЈЕВИЋ

БОЖИЋНА РАДОСТ

Наступио је празник, празник Божића и радости. И младо и старо, и мало и велико, радовало се томе светлом дану, а јадна Грујичина удовица Ивана стрепела је од њега. Хајде што треба хлеба: хлеб је и покојник оставио, али треба мрса. Она, сиротица, тога не имахаше.

Преже да заради. И радила је, али опет не може толико спечалити да печеницу куни...

И дође празник, и она закла једног ђурана. Дечица се играла око ватре где

се ђуран пекао, и радовала се сутрашњем празнику, сутрашњем омршају. Увече је Ивана прострла свуда сламу по кућерку. Дечица су пијукала и радовала се; нису од радости могла ни вечерати, него је питају:

— Је л', нано?
— Ој, рано?
— А кад ће Богин дан?
— Сутра, рано.
— Је л', кад спавамо? — питаше мањина.
— Јесте, дико!

— Сејо, хајде да спавамо, нека пре дође Богин дан!

И дечица полегахше и поспаше. Ивана изађе у кућу, те спотакну угарке и метну још једно дрво у пећ. Намести бадњак, како ће прегорети, па се врати у собицу, покри децу, те леже и она...

Петли оглашаваху зору, кад се стари песа Стојан диже из своје постеле... Он се, по обичају, прекрсти, па се диже и поче облачити. Затим изађе и пробуди момка:

— Деде, Станко, полиј да се умијем! И момче устаде, узе ведрицу и оде на бунар да се умије и да донесе свеже воде. Попа пређе неколико пута преко собе. Срце му је лагано лупало у грудима. Он сам уживаше од неке скривене радости.

Станко донесе воде и поли му. Кад се попа убриса и очешља, рече Станку: — Узми, синко, онај пак и оно прасе онде па понеси за мном.

— А куда ћемо, попо?
— Понеси ти само за мном.
Станко упрти и једно и друго.

Попа нађе свој штап, отвори врата и изађе напоље. Снег је вејао. Био је преко чланка. Али стари попа корачаше као младић. Он осећаше све већу и већу радост у души својој. Слута корачаше за њим, и већ се био ознојио, јер оно што је носио не беше баш тако лако...

Пред кућом Грујином попа застаде и закуца на вратима. Нико се не одазва. Он закуца и по трећи пут и викну:

— Еј, домаћине!
— Ој! — одазва се Ивана.
— Има ли вас живих?
— Има, — рече она и скочи.
Изађе у кућу са жишком. Поглед јој паде на њену „печеницу“ — ђурана. Она се сети да је данас Божић, сети се да је то полагајник, и рече:
— Сад!... Сад! И оде тумарати по

Зимска игула

Зима је покрила снегом долине и поља равна И тавне високе горе. Вихори снежнога праха По пустом вију се пољу, и цела природа ћути, И листак последњи вене од зимског студеног даха.

Весело пудкара пламен у скромној избици нашој, И мачак на банку дрема. Кроз таму вечери бледе Дугачке и светле сенке по зиду чудно се вију, А око огњишта сниског озебла дечица седе.

Деда узео лулу, и с пажњом о длан је бије, Па испод појаса вади листове дувана сува, И кад их изгњави добро, он онда напуни лулу, И мирно пушећи слуша ветрину што пољем дува.

По кашто зашкрипе селом волујска дрвена кола, И гавран над њима гракне. За тим се разговор чује. То се комшија Панта сигурно из горе враћа, Па журно испреже стоку и чељад по кући псује...

Штећке лисица гладна, и вихор пољаном душе, А око појата селских са риком облазе вуци, У селској чађавој крчми свирка се и песма чује, И једнолико ситно хоре се њихови звуци,

И тону у јасној ноћи... На сниском огњишту старом Огроман мачак дрема крај огорелог пања, Кад вихор налети јаче, он лено отвори очи, Па зевне немарно дваред, и опет спокојно сања.

Војислав Илић

ћошку, док из једнога кошња не извади прегршт кукуруза.

— Дај овамо! — рече попа Станку. И узме печеницу са његова рамена, па је затури себи на раме. Врата кућна отворише се.

— Христос се роди! — рече попа пун блаженства.

Ивана га посу кукурузом и одговори: — Ваистину се роди!

Попа прекорачи праг и уђе са печеницом на рамену у кућу.

Свему пре надала се Ивана него томе. Сузе јој грунуше на очи. Она приђе оној светој руци која тако пуно бла-

госиља, па посрте сирота, мал'те није пала.

— Жива била, кћери! — рече попа, а и њему сузе врцају, па се лију низ белу светитељску браду.

Она приђе огњишту, разгрну ватру, узме прегорели бадњак, кресну једаред. Цер војар прсну, и хиљадама варица полетеше увис.

— Господо милостиви, дај оволико здравља у овоме дому!

Па опучи кресати и говорити:

— А оволико среће и задовољства!... А оволико мира и љубави!... А оволико бершета и напретка!

У тај пар звук звона са високога торња проломи ваздух, јекну силвито и сдјекну у попиним грудима. Он се маши кесе, извади дукат, па га положи на огњиште и прекрсти се.

Ивана му стаде љубити руку. Депа се избудише, и једно по једно излазаше из собице.

— Седи, попо! — рече Ивана.

— Реда је, — рече попа и седе, а она га огрте пољавом.

— Је ли, нано, је л' јако Богин дан?

— Јесте, рано! Ено шта вам је Бога послао. И показа деци печеницу.

— Гица, гица... Да видиш, сејо, гицу! — узвикну малиша и затапна рукама. И дечица поврвеше из собе и стадоше играти око печенице.

— Хвала ти, попо! Ти мени радости, Бог теби здравља!

— Није мени! Немој мени рећи хвала, него Богу, који ми то у главу ули, а ја сам тим направно радост и вама и себи!

— Гицо, гицо!... узвикиваху депа.

— И још нешто, Ивана. Ту у цаку имаш брашна за чесницу, ево и пара у чесницу, а од данас ја ћу се бринути твојом кућом и твојом дечицом. Чувај овај кров, надзиравај све, а моја је брига све остало. Не захваљуј мени, него Богу. Хвала му! Збогом!

И опет сиротица изљуби оне смељудане слабачке руке, и попа изађе напоље. За њим се чула весела вика деција и усклик пун молитве: „Бог ти здравља дао!“

А ваздух беше пун звука звона, који попи долазаше као благослов Божиј...

Јанко М. Веселиновић

Уредништво „Кола“ честита својим читаоцима празнике Христовог рођења и Нове године.

Главни уредник Мирослав Стевановић *
Уредник Мића Димитријевић * За Фотографије Александар Симић * Цртач Ђорђе Лобачев * Уредништво Поевкарска ул. бр. 31. Телефон 25-010 * Власник и издавач: Српско издавачко предузеће А. Д. Јован Тавовић * Администрација Дечанска 31. Београд. Тел. 24-001-10; штампана „Штампарнија Београд“ А. Д. Дечанска 31. Тромесечна претплата 58.— дина.

Томаша Меланци

Држави српског народа и привредника
из сарајевског Српског Вазарског Рада, српског
писара, Милана М. Недег

I.

Уз светли празник Рођена Тота и његов,
Мојим срцем српско. То су дан велике изражавања
духа, дан брзине и снаге српског народа,
државног и српског. На овај дан
и светли дан сећања се вас, државни радници
вас српског Српског Рада и потпуно вас српског
српског, војне силе и снаге
Српског се раду!

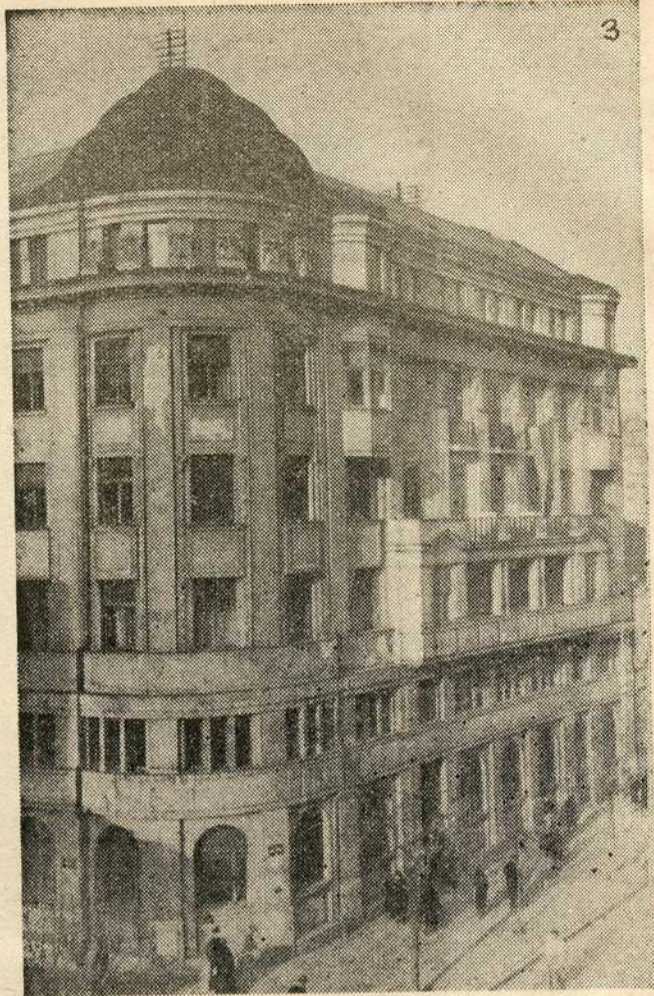
Један дан ПРЕТСЕДНИКА ВЛАДЕ

Данас о светлом празнику Христовог Рођења »Жоко« посвећује своје две странице, најзаслужнијем сину земље, човеку који је дигао поново светињу Српства — српску заставу — Претседнику владе Народног Спаса, армиском генералу г. Милану Ђ. Недићу...

Уз његове слике које приказују како протиче сваки радни дан Претседников, нека нам свима испуне душу и његове узвишене речи:
»Србија пре свега и нада све!»

1 — Ујутру рано, још пре доручка, Претседник владе прима најважније извештаје. Чита све листове и обавештава се о свему што се дешава у Србији и у иностранству.

2 — Време одмора Претседника владе строго је одмерено. Једина његова разонода је кратка шетња у раним јутарњим часовима. Ту шетњу Претседник владе предузима, обично, у друштву свога брата, сваког јутра, без обзира на време...

3 — Освежен шетњом Претседник владе одлази у зграду министарства на свој свакодневни напорни рад који је посветио добру Србије и српског народа. На згради председништва у знак да је Претседник владе присутан, вије се српска застава.

(Снимци: Српска Државна пропаганда 1 и Фото „Мироч“ 7)

4 — Сваки минут председника владе протиче у раду. Конференцања са члановима владе, приједи, потписивање аката непрестано се смењују, а све то прати сваког тренутка пристизање нових извештаја...

5 — Посете домаћина из Србије и разне депутације из унутрашњости које стално долазе Претседнику владе на саветовање, најбољи су доказ да је поверење народа у српску владу и њеног шефа сваким даном све веће.

6 — После дана пуног напорног и одговорног рада, Претседник владе се тек увече може да посвети омиљеним књигама своје библиотеке. У њима он налази новог потстрека и нове снаге за вршење своје тешке дужности прегаоца за спас Српства, српског народа и обнову унесрећене Отаџбине — Мајке Србије...

Летњи БИОСКОП

5) Ивица и Марица у шуми. Свуда наоколо је мрка ноћ — то се види по звездама и месецу — али над њима блиди добри дух.
6) Ово је позорнични „оркестар“. По њему можете да замислите „музику“, али за њих је мерило само суд публике. Уосталом, Божић је, да се много штошта може да прогледа кроз прсте...
(Fotos: Eurofot)

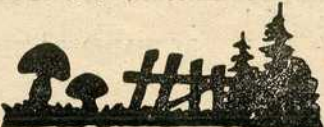
Зимске вечери су дуге, деца треба разоноде. Деца „биоскоп“, или „игра са сенком“ прастара је забава. Али можемо и ми, на радост оних најмањих, да је оживимо. Ево како:

1) Бина је брзо готова. Једноставно, да се разане бело платно. Рецимо, мамин чаршав. Према томе, на овој позорници нема „дасака које значе живот“, него обично платно. Глумци играју иза платна осветљени с друге стране сијалицом.

2) Кулисе? Не, кулисе нису потребне. Могу се само означити, а гледалац може остало сам себи да дочара. Те делимичне кулисе направе се из картона или од фурнира. Може то да буде кућа, дрво, цвеће или, као на овој слици, обичан мачор. Остало је ствар фантазије гледалаца.

3) Овако изгледа „позорница“. Костими, маска и све остало врло је једноставно. Треба само да је сенка, силуета на платну јасно изражена. С друге стране платна слика је савим друкчија.

4) Ево мотив из опште познате приче свих народа и времена: Ивица и Марица са вештицом.

МАТЕМАТИКА И АКРОБАТИКА

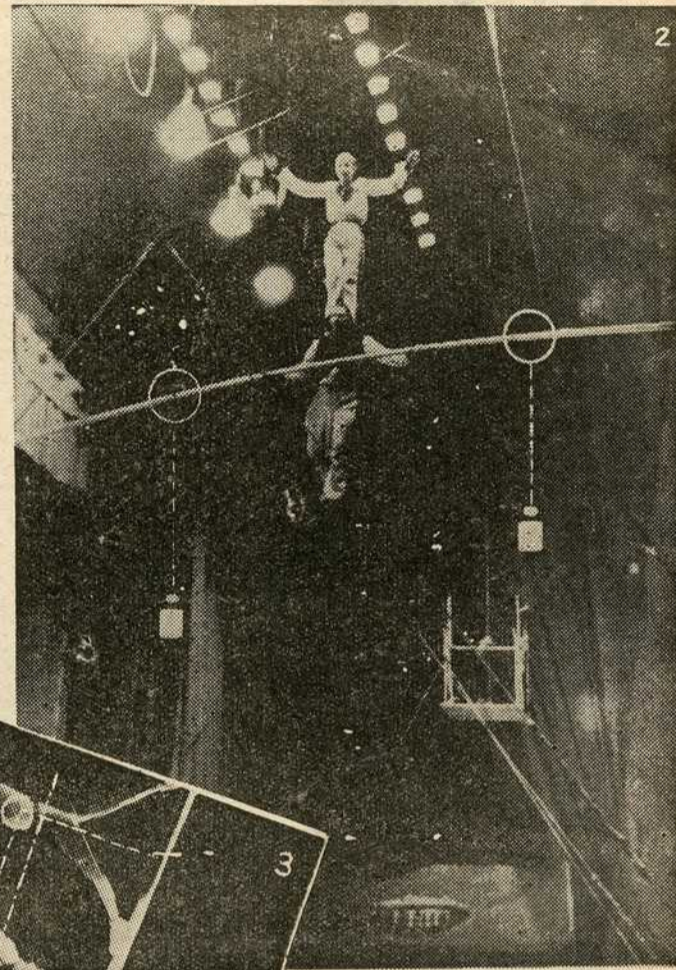

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

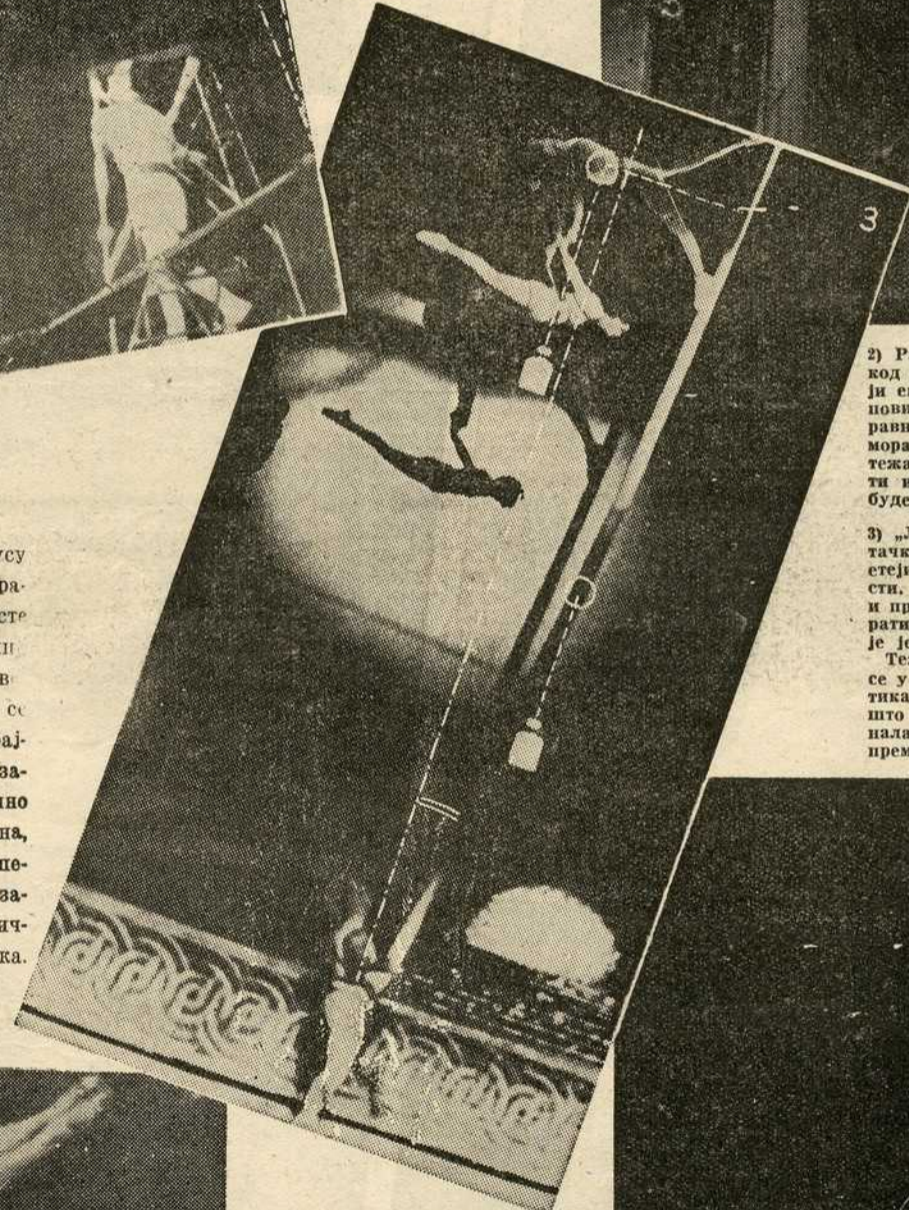

1) „Ваздушна парабола“. Код скокова са даске за отскок главно су елеганција и залет. У том случају изгледа као да су артисти сасвим изгубили своју тежину. „Летач“, међутим, мора добро да прорачуна лет свог тела кроз ваздух у виду параболе. Док тежиште његовог тела описује параболу као што се на слици види, остали делови тела описују петље. Дах и потребну енергију ухватио је артист још приликом скока. Дакле, поред математике потребна је овде и динамика.

2

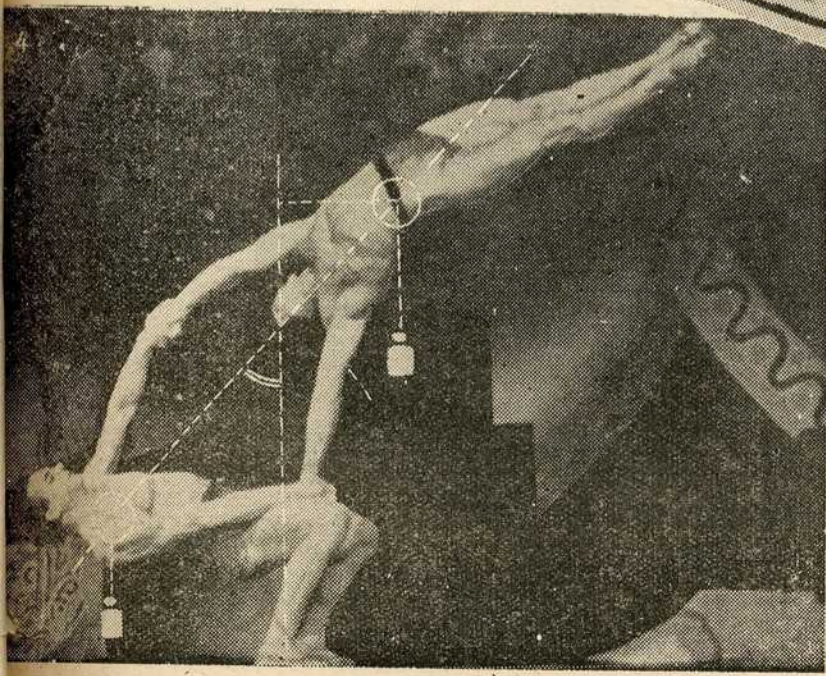
2) Равнотежа мотком постиже се као и код обичне ваге. Само акробата који стоји еквилибристи на плешима мора да се повинује покретима еквилибристе, а овај равнотежи мотке. Што је висина већа, мора мотка бити дужа, јер је уједно и тежа. У обзир се, при томе, мора узимати и ваздушно струјање, које може да буде судбоносно.

3

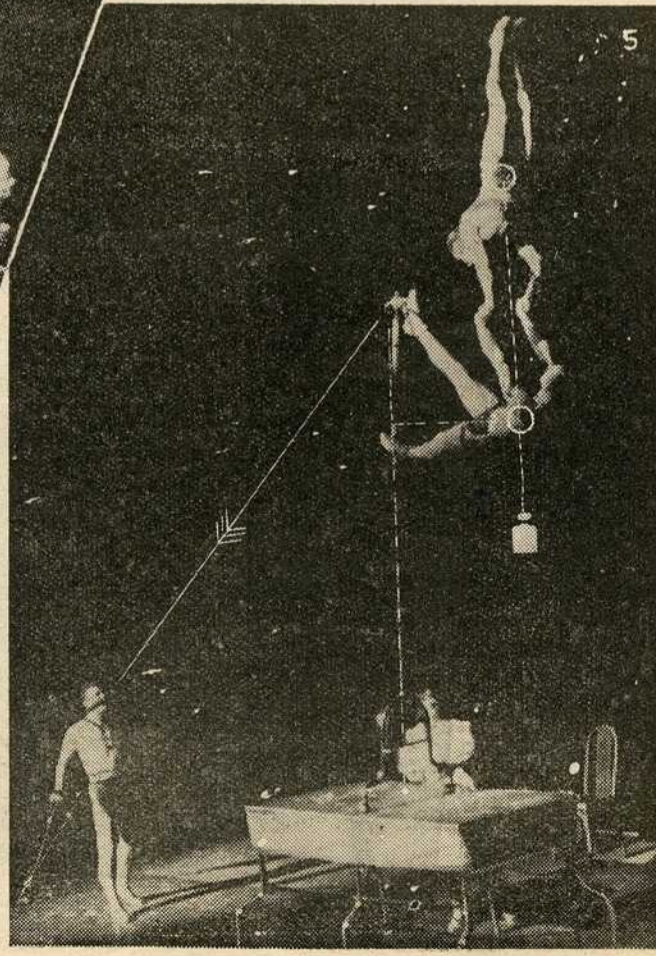
3) „Лебдећа равнотежа“ је врло ефективна тачка, заправо трик који у многим варијететима држи публику у највећој напетости. Ту је потребна вешта комбинација и прорачун. Доњи акробата мора се старати да угао означен на слици увек остаје једнак. Тежиште обојне горњих артиста налази се у висини њихових руку, лево од вертикале повучене из упоришта. Десно, нешто ниже, отприлике на половини мотке налази се тежиште мотке. Цела направа, према томе, личи на децималну вагу.

Зар вам није застао дах, кад сте у циркусу или варијетету гледали извођење неке вратомне акробатске вештине? Зар се нисте дивили акробата који се са осмејком на лицу игра смрћу? Зајста, често је потребно много вештине, срчаности, снаге и извешбаности да се изведе нека тачка. Ипак, све је то питање истрајног тренинга и, разуме се, познавање основних закона равнотеже који се математички могу тачно израчунати. Обичан артиста то не мора да зна, али научници су се потрудили да, помоћу шестара и лењира, те законе тачно одреде. Ови закони су интересантни и рачунски и гимнастички, па их зато приказујемо у нашој серији слика.

4) „Жива вага“, еквилибристичка вештина која се састоји у томе да се што дуже издржи равнотежа у приказаном положају. Гледалац верује да се ту ради само о изванредној физичкој снази. Међутим, у питању је само подесан однос између снаге и терета који се математички може лако израчунати. Доњи акробата је један крај ваге, горњи други. Кад се постигне одговарајући угао између правих повучених из упоришта, постигнута је са мало напора равнотежа ваге.

5) Невероватну снагу у зубима има, на око, овај артиста. Код ове тачке толико се слажу вештина и снага, да се у највећој мери добија утисак невероватности. Равнотежа се, одржава челичним ужетом које артиста на земљи држи зубима или боље рећи вилицама. Што су бржи покрети артиста на мотки, то је већи терет који има да издржи артиста на земљи. Али ипак сав терет раван је тегу који је нацртан на слици.

5

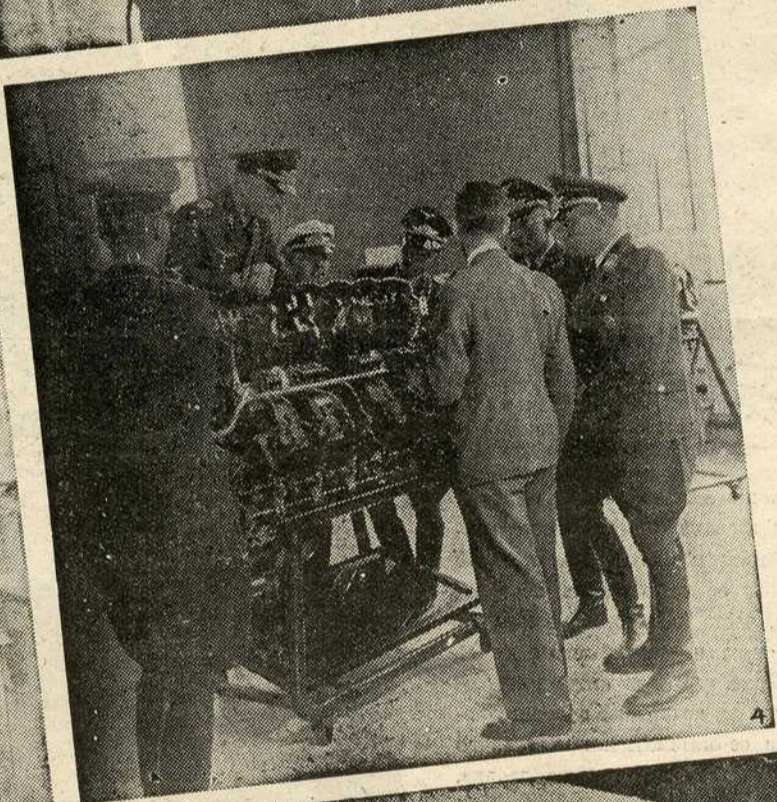
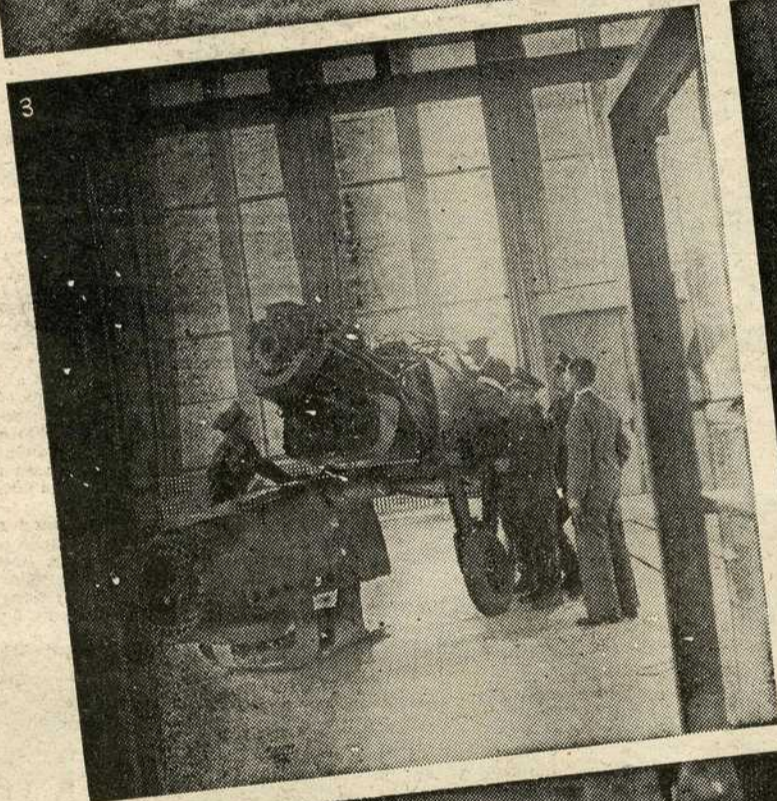
Авијација

1) Зграда немачке академије војног ваздухопловства скромног је изгледа, али у њој се школују одлични ваздухопловци.

2) Ваздухопловни официр мора да се разуме и у тежију. У једној великој опитној лабораторији има сваки од њих прилике да сам врши тежиске опите.

3) У великој сали лабораторије врше се пробе и опити са моторима. Учесници курса имају овде прилике да виде колико је рада потребно да се један мотор сагради и монтира.

4) Испитивање рада мотора важан је предмет наставе ваздухопловних официра, иако су они стекли већ борбену праксу. Ово усавршавање знања је потребно, јер је ратна техника у сталном напретку.

5) Очигледно приказивање носивости једног авионског крила врши се у специјалном апарату. Струјање ваздуха замењено је димом које се на слици јасно види.

6) Учесници курса ваздухопловне академије војног ваздухопловства проводе своје слободно време у малом парку и том приликом претресају, у другарском разговору, сва питања која се тичу њиховог учења.

У СОБИ

Бретонске зидке

- 1) Младе Бретонке саме израђују и саме продају своје ручне радове које везу по старинским узорима. Погледајте само како су дивне ове рукавице од чипака!
- 2) Продавачице чипака носе на глави високи украс «коафек» и шарену сукњу у борама. Оне умеју савршено да се ценкају, као и ова лепушкаста продавачица на слици...
- 3) Ниједан вез од чипака које носе Бретонке не личи на други. То је прави уметнички рад из давних времена. Такви радови виде се још само на делима старих фламанских и холандских сликара.
- 4) Улице мале бретонске варошице необично су живе. Пазарни је дан и у варош се слегло мноштво сељака и сељанки из околине.
- 5) Тешко је изићи на крај са темпераментним и отреситим Бретонкама,

Женка довитљивост

Једнога дана госпођа Инга хлеле у подземну железницу. Али...

1) ... нажалост забрањено је да се воде пси у трамваје и возове...

2) Шта да се ради? Женска довитљивост је неисцрпна. Псетапцету се веже машна и...

3) ... хоп! Паметно псето разуме одлично своју господарицу.

4) Ниједан контролор неће се усудити да посумња у »пелц« једне даме.

5) Ето, ни публика не примећује ништа! Само лева рука госпође Инге, којом држи псетапце за реп, одаје да је она мало у страху, јер је »пелц« наједном почео да се мешкољи...

Недељни програм

БЕОГРАДСКЕ РАДИО-СТАНИЦЕ

Недеља, 10 јануар

- 7.00— 7.20 Вести.
- 7.20— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00— 9.20 Вести.
- 9.20—10.45 Преподневна музика.
- 10.45—11.45 Свечани час.
- 11.45—12.00 Недељни преглед за српско становништво.
- 12.00—13.00 Подневни концерт.
- 13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Федора Селинског.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
- 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.05—18.00 Ледени кристали — вејаница.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе
- 18.30—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.45 У овој недељи доносимо:
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Жеље слушалаца.
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
- 22.00—22.20 Вести.
- 22.20—24.00 Темперамент...
- 00.00— 1.00 Поноћна музика.

Понедељак, 11 јануар

- 7.00— 7.20 Вести.
- 7.20— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00— 9.20 Вести.
- 9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
- 10.00—12.00 Пауза.
- 12.00—13.00 Тамбурашки оркестар Араницки.
- 13.00—14.00 Подневна музика.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика
- 15.30—17.00 Поподневни концерт.
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.25 Час немачке народне групе.
- 19.25—19.30 Прелиставање програма.
- 19.30—19.45 Нешто за тебе.
- 19.45—20.00 Паскамо о спорту
- 20.00—20.20 Вести
- 20.20—21.40 Наш удобни угао.
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
- 22.00—22.20 Вести.
- 22.20—23.00 Позив на игру
- 23.00—24.00 Старо и ново
- 00.00— 1.00 Поноћна музика.

Уторак, 12 јануар

- 7.00— 7.20 Вести.
- 7.20— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00— 9.20 Вести.
- 9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
- 10.00—12.00 Пауза.
- 12.00—13.00 Подневни концерт. Свира дувачки оркестар под управом Фрање Седлачека.
- 13.00—14.00 Подневни концерт. Свира мали радио оркестар под управом Федора Селинског. Солиста Станоје Јанковић
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању.
- 15.30—16.40 Поподневни концерт

За три дана православног Божића припремила је београдска радио станица нарочито одабран и пригодан програм за своје српске слушаоце.

- 16.40—17.00 Камерна музика за дувачке инструменте
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.25 Час немачке народне групе.
- 19.25—19.30 Прелиставање програма.
- 19.30—19.45 Нешто за тебе.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Оаза — Отаџбина.
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
- 22.00—22.20 Вести.
- 22.20—23.00 Звучне ситнице
- 23.00—24.00 Састанак у Београду — звучно војничко писмо.
- 00.00— 1.00 Поноћна музика.

Среда, 13 јануар

- 7.00— 7.20 Вести.
- 7.20— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00— 9.20 Вести.
- 9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
- 10.00—12.00 Пауза.
- 12.00—13.00 Подневни концерт.
- 13.00—14.00 Забавни квинтет.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању
- 15.30—17.00 Поподневни концерт
- 17.00—19.00 Српске емисије.

- 19.00—19.25 Час немачке народне групе.
- 19.25—19.30 Прелиставање програма.
- 19.30—19.45 Никола Цвејић пева
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Да, то је мозак!
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
- 22.00—22.20 Вести.
- 22.20—22.45 Румунска музика и поезија — Пастирска Фрула и јуначка песма
- 22.45—24.00 Поред осталог још и то
- 00.00— 1.00 Поноћна музика.

Четвртак, 14 јануар

- 7.00— 7.20 Вести
- 7.20— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00— 9.20 Вести.
- 9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
- 10.00—12.00 Пауза.
- 12.00—13.00 Подневни концерт
- 13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Федора Селинског
- 14.00—14.20 Вести.
- 13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању.
- 15.30—17.00 Поподневни концерт

Које је гуче леише: Њихово или оно у излогу?

(Снимак: А. Симић)

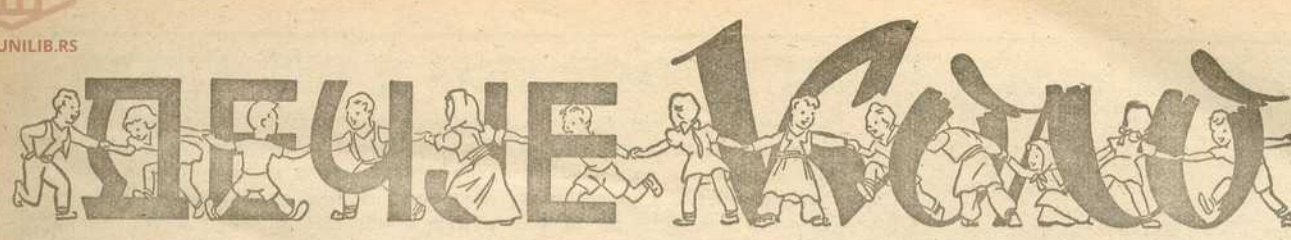
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.45 Час немачке народне групе
- 19.25—19.30 Прелиставање програма.
- 19.30—19.45 Нешто за тебе.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Забавна музика
- 21.40—22.00 Београдски млади стражар.
- 22.00—22.20 Вести.
- 22.20—23.00 Пусту цвеће да говори
- 23.00—24.00 Са Ханс Мозером кроз Беч
- 00.00— 1.00 Поноћна музика.

Петак, 15 јануар

- 7.00— 7.20 Вести.
- 7.20— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00— 9.20 Вести
- 9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
- 10.00—12.00 Пауза.
- 12.00—13.00 Подневни концерт. Свира дувачки оркестар. Диригент Курц
- 13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Отмара Хофера.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању.
- 15.30—17.00 Поподневни концерт.
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.25 Час немачке народне групе.
- 19.25—19.30 Прелиставање програма.
- 19.30—19.45 Херман Шредер свира (чембало)
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја.
- 20.00—20.20 Вести
- 20.20—21.40 Симфонијски концерт великог радио оркестра под управом Освалда Бухолца
- 21.40—22.00 Београдски млади стражар
- 22.00—22.20 Вести.
- 22.20—23.00 Немачко-хрватски час за војнике
- 23.00—24.00 Састанак у Београду — звучно војничко писмо.
- 00.00— 1.00 Поноћна музика.

Субота, 16 јануар

- 7.00— 7.20 Вести.
- 7.20— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00— 9.20 Вести.
- 9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
- 10.00—12.00 Пауза.
- 12.00—13.00 Тамбурашки оркестар Араницки.
- 13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Отмара Хофера.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
- 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.05—18.00 Поподневни концерт.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе
- 18.30—19.00 Српска емисија.
- 19.00—20.00 Гласови Југоисточка.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 „Кафана код 1000 звезда“.
- 21.40—22.00 Београдски млади стражар.
- 22.00—22.20 Вести.
- 22.20—24.00 Не вино, не жена — али песма!
- 00.00— 1.00 Поноћна музика.

ЗА ДЕЦУ, ДА СЕ РАЗОНОДЕ И ПОУЧЕ

Божићна прица

Медвед је извукао своју вушку из пећине, али је брзо опет вратио. Снег је падао као кад перје испада из испепаног јастука.

— Што да излазим по овом невремену, кад не морам — прогунђао је и вратио се на старо лежиште. Отворио је радио, слушао песме и блажено се протезао. Неко је из дубине пећине плакао. Била је то мала вила, која је ту остала са медведом.

— Шта ти је опет? — љутио се медвед.

— Тако ми је хладно... Последње дрво смо ујутру изгорели, последњи жар догорева, а руке тако зебу.

Медвед је мрзовољно устао, потражио је у углу секиру и прогунђао:

— Као да човек има нешто од тога кад учини добро дело. Зашто мени није зима. Треба да имаш крзно као ја.

Отишао од куће у непознатом правцу. Сигурно лута негде у шуми у близини медвеће јазбине.

— Па то је сигурно негде близу, — повикала је вила. — Морамо га наћи.

— Опет ти! — разбеснео се медвед.

— Лакше, деко, ваљда не би дозволио да се дете смрзне? умилљавала се вила.

— Колико сам ти пута рекао да не волим ово певреме, гуњбао је медвед и већ је полако пошао. Вила му се завукла у крзно да јој не би било толико хладно, пошто јој је снег падао на гола рамена и сигурно да не би дуго издржала да је морала дуго да лута.

Стиснула је ауце, али није говорила ништа. Иза једног грма долазио је дечко који је вукао за собом санке. Руке су му биле првене као кувани рак. Био је уморан и није могао више да хода.

Али тако је то: за добро дело човек увек наплаћује.

Он је вилу узео под своје, пошто се успавала оног јутра када су остале њене сестре отишле на лабудовим левицама у топлије крајеве.

Свој бес је искалио на сухом грању које је цепао без предаха. Распирио је ватру да му је пепео у лице лето, тако да се вила за час огрејала. Пеново је отворно радио да чује неку лепу песму. Уместо песме, чуло се ово:

„Ставља се до знања да се изгубио један дечко. Зове се Аца. Раста осредњег, има нос од уха до уха, а капу са

— Да ли овај пут води бакици? питао их је чим их је приметио.

Вила и дека-медвед повели су га у пећину да се мало огреје. Медвед је опет гуњбао:

— Нека стресе снег напољу — а и сам је стресао снег са себе и опет је отворио радио.

Вила му није дозволила, јер је хтела да мали Аца прича.

— Не бој се, Апо, ја сам вила и ништа ти нећу, а медвед, иако стално гуња и дању и ноћу, ипак је добар.

— Ја се не плашим, па сам зато и пошао на пут, да тражим сестру. Она је код једне старике на крају вароши. Болесна је и Мила је негује. Данас је Бадњи-дан, требало је да се врати, али није могла, а ја сам је пожедео и пошао да је тражим, па тако сам залутао.

— Траже те преко радна. Према томе, немој много да се радујеш сусрету, саветовала га је вила. Затим, снег је тако велики, да не би могао сам да поћеш, него ћемо дека-меда и ја да те испратимо.

— Никада не треба да се чини добро некому, јер се увек наплаћује — гуњбао је медвед, али је ипак пошао.

Мила је спремила вечеру за старицу кад чу тешке кораке на степеницама, као кад се медвед пење. Најпре се уплашила, јер је то стварно био медвед. Аца је ушао у собу са својим пратиоцима и објаснио јој своје бекство. Мила је одмах отишла на пошту да пошаље опу телеграм. Док се вратила трезва је била пуна јела, а и старицу је вила излечила. Медвед није више мумљао, јер се и за њега понешто добро нашло.

— Некада се и добра дела награђују — говорио је и жалио што старица нема радио. Али уместо тога слушао је вилине и Милине песме.

Ујутру је дошао Милин отац по своју децу, јер је старица била потпуно здрава и није јој била потребна ничија помоћ.

Деда и унук

Љутио се бата малц.
Шта то деда увек жали.
И решав'о дуго...
Ал' решно није друго.
По да рече деди својем:
Шта је разлог свему томе?

Питао је свога деду.
Питао га све по реду.
А деда му рече благо:
Казашу ти дете драго
И унку рече својем:
Године су узрок томе.

Мора такав бити сваки!
„Дат' ћу и ја бити такав!“
„Хоћеш, сине, мора свако
По том путу ићи тако.“

М. Арсџина

Српско коло
Нек се вије,
К'о тробојка Србадије...
Будите нам ведри чили
Ви Српчићи наши мили!

Божићна јелка

Расла вита јела
И красила гору,
Поздрављала сунце,
Месец, звезде, зору...
Окћена снегом
Поносито стоји,
Пахулица снежних
Она се не боји...
У госте јој доћу,
Често издалека:
И лија, и вуја,
Па и мали земљ...
М. ШИБИЦА

Ето и шумара —
Са секиром иде.
Застаде пред јелу,
Кад је лепу виде.
„Ова је баш дивна!“
Задовољно рече,
Замахну секиром
И јелку сасече...
Однесе је дечи
Тако узабрану,
Те да је окне
О божићном дану.
Ево је у соби —
Дивна, урећена,
И за добру децу
Згодна удешена...
М. ШИБИЦА

ГДЕ ЈЕ ВУК?

ПУТ У ГРАД

У граду има занимљивих старина,
Због тога вреди отићи до тог града,

Водено чудовиште

Чобани су седели крај ватре. Почели су да разговарају о тајанственим стварима. Васа је причао:

— Чујте младићи шта се догодило нашем чичици. Ишао је са вањара и већ се смркавало. Прешао је хумку и дошао до реке. Одједном му поглед прелете преко клупе, знате, оне што се налази крај...
— Ма, знамо већ, упали су остали у причу, само да не би Васа олудовлачио, — шта је било даље?
— Шта је било даље? Видео је на клупици једног дечка.
— А како га је видео кад је било мрак?
— Ви ништа не верујете, љутио се Васа. — Како да га није видео кад је било месечине! И старац је помислио: „Мора да је то неки залутали дечак из суседног села који не зна сала да се врати кући. Пошао је ближе и одмах познао у њему воденог човечуљка, који је живео дуго у реци и овога пута је изашао на месечину.“
— А како је старац знао да је то баш водени човечуљак?
— Зато што је био сав зелен!
— Да ли је имао бркове и браду? питали су радознано чобаничићи.
Још какве бркове, као кад жбуц спусти корен у воду. А затим још и по томе што му је из левог скута стално капала вода.
— А шта је даље било?
— Тај мали човечуљак седео је на клупи, кршио ципеле и певао:

„Светли, месече, светли да ми се
конап види!“

Једну ципелу имао је већ готову и ту му је старац тако извукао да овај није ни осетио. И однео је кући. И ту ципелу носио је и носио, и никада није могао да је подере. Увек је правно само једну ципелу.

— Је ли то истина? питали су у неверици присутни.
— Зашто да не? Уосталом, ако не верујете, питајте оне који су га својим очима видели.

Тако је и даље причао о свакојаким чудима. Чобани слушају. С једне стране пламти ватра, а с друге стране допире хладан ветар.

Сумрак се распростр'о. Чобани полако иду кућама...

Христос се поди!

У градићу малом, у кругу пастира,
Роди нам се Христос, господар свемира.
На источном небу јавише се знаци...
И за сјајном звездом пођоше мудраци
Преко поља, брда, кроз даљину нему...
И цареви дођу граду Витлејему.
Над пештером светом звезда се остави:
„Ту се Спас родио!“ мудрацима јави.
На тај пут мудраце гони љубав чиста,
Јер хитају први да дарују Христа...
Један носи зпато, сваки дар је диван,
Други пружа смирну, трећи даје „ливан“...
Озарена беше светлосту пећина...
И анђелска песма чу се са висина:
„Мир на земљи нек је, нек се људи збрате —
Ако сеју љубав — мање ће да пате!“
Као што мудраце сјајна звезда води —
Тано и нас Христос, што се данас роди.

М. ШИБИЦА

РЕБУС

Мислица је из здравца

Свакој жени највише је стало до тога да буде свежа а тиме млада и лепа, а то се постиже негом коже, препаратима који њој индивидуално одговарају. Посетите стручњаке питајте за савет, послушајте га бићете задовољни, добите на бесплатан преглед

КОЗМЕТИКА „ЖАНА“ КРУНСКА УЛ. 4 (Краља Фердинанда 2-а)

Вршимо ручну и електричну масажу лица, тела и косе. Отстрањујемо: бубуљице, брадавнице, флеке, маље, длачице и друге недостатке коже. Молимо цењене даме да пођу са својим теглицама — флашицама — исте ку-
вјемо 30505, 1-1

УПАМТИТЕ!

»КОЛУБАРА« ПРИЗРЕНСКА 13.

КУПУЈЕ СВЕ АНТИЧКЕ И АНТИКВИТЕТСКЕ ПРЕДМЕТЕ, ЗЛАТАН НАКИТ, ЗЛАТНЕ ЗУБЕ, УМЕТНИЧКЕ СЛИКЕ, ФИГУРЕ, КРИСТАЛ, ПОРЦЕЛАН, ЕСЦАЈЕ, ЗЛАТНЕ ГРАНЕ, МИНЋУШЕ, БРОШЕВЕ И ДРУГО

»КОЛУБАРА«, ПРИЗРЕНСКА БР. 13. ТЕЛ. 24-386.
30514, 1-1

ЗЛАТАРСКА РАДЊА »БРИЛИЈАНТ«

БЕОГРАД, ЂОРЂА ВАШИНГТОНА Бр. 6. Тел. 28706 (Бајлонова пијаца)
Свима својим поштованим муштеријама и пријатељима честита Божићне празнике, са жељом да их срећно и задовољно проведу.
30511, 1-1

ЗЛАТАН НАКИТ

и све златне и сребрне предмете, хармонике, фото апарате, догледје, филме, есцајг и све боље ствари купује по највишој дневној цени.

»СТОБИ« УГАО КР. МИЛАНА И ФРАНКОПАНОВЕ. Улаз из Франкопанове бр. 34. тел. 27-861.
30522, 1-1

ЗЛАТАН НАКИТ И ЗЛАТНЕ ЗУБЕ

НАЈВИШЕ ПЛАЋА **»ГРИВНА«**
СВЕ ВРСТЕ СЕРВИЗА, КРИСТАЛ, ПОРЦУЛАН, НАЈВИШЕ ПЛАЋА

»ГРИВНА«
КНЕЗА ПАВЛА БР. 50 30520, 1-1

Обавештење:

Стари накит: прстење, минџуше, ланчеве, кољеа, брилијанте — сав накит бесплатно стручно процењује, купује и продаје

ТРГОВИНА СТАРОГ НАКИТА
Краља Милана 41а, до Славије 30490, 2-4

КЊИЖАРА И ТРГОВИНА КАНЦЕЛАРИСКОГ И ШКОЛСКОГ ПРИБОРА
МИЛИЈАН Ј. СОКИЋ

БЕОГРАД, КРАЉА МИЛАНА 37
*
ЧЕСТИТА СВИМА СВОЈИМ МУШТЕРИЈАМА И ПРИЈАТЕЉИМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И НОВУ 1943 ГОДИНУ
30516, 1-1

Купите још данас за Вас капу!

ИМА У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ ОД НАЈБОЉИХ ПИТОФОВА-РЕСТЛОВА СТОВАРИШТЕ МУШКЕ, ЖЕНСКЕ И ДЕЧИЈЕ КОНФЕКЦИЈЕ

Лука Д. Јовићевић, САРАЈЕВСКА БР. 2 — ТЕЛ. 30-924
30517, 1-1

СВИМА СВОЈИМ ЦЕЊЕНИМ МУШТЕРИЈАМА ЧЕСТИТАМ ПРАЗНИКЕ
Христовог рођења и нову 1943 годину

СТОВАРИШТЕ ХАРТИЈЕ КЕСА И КУТИЈА
ЈОВАН ЖИВКОВИЋ, БЕОГРАД, МОЛЕРОВА БРОЈ 1, усл. телефон 42-344
30513, 1-1

РАДИО КЛИНИКА »БОРТ«

УЗУН МИРКОВА 4 (алата веро-љуба) тел. 25252

КУПУЈЕ И ПРОДАЈЕ СВЕ ВРСТЕ РАДИО АПАРАТА, ВРШИ ОПРАВКЕ У СПЕЦИЈАЛНОЈ РАДИОНИЦИ ПО НАЈПОВОЉНИЈИМ УСЛОВИМА
30525, 1-1

ЗЛАТАН НАКИТ СТАРИ И НОВИ КУПУЈЕМ:

Дијаманте крупније, брилијанте све величине, златне зубе, бурме, прстење, минџуше, брошеве, бразпетне, панце, сатове златне, сребрне и металне само исправне и од бољих познатих марака; старо злато оштећено, излизано, поломљено и горело сваку количину, купујем сребрне есцајге и остале исправне предмете од сребра купује и највише плаћа позната фирма

»БРИЛИЈАНТ«,

власник **МИЛИВОЈЕ М. МИТРОВИЋ**
Београд, Ђорђа Вашингтона 6 -- Тел. 28-706
30502, 1-1

Фирма »Војин«

Честита свима својим муштеријама и пријатељима наступајуће Божићне празнике и Нову 1943 годину.

„ВОЈИН“, КРАЉА АЛЕКСАНДРА БР. 279 (Преко пута Гајине кафане)
30518, 1-1

Косметички завод Надежде Кукин

ПРУЖА ИЗВАНРЕДНЕ РЕЗУЛТАТЕ МОДЕРНЕ НЕГЕ И ВЛАСТИТЕ МЕТОДЕ РУЧНЕ МАСАЖЕ ЛИЦА И ВРАТА, КОЈА ВИДНО УКЛАЊА БОРЕ, МИТЕСЕРЕ, ВУБУЉИЦЕ ИТД. ПРВОКЛАСНИ КОСМЕТИЧКИ ПРОИЗВОДИ.

ТЕГЛИЦЕ МОЛИМО ПОНЕТИ. РАДНО ВРЕМЕ ОД 9—3 ЧАСА.

КРАЉА МИЛАНА УЛИЦА БРОЈ 10, III степенице * ТЕЛЕФОН 29.755
30510, 1-5

ПЕТАР ШАБОВИЋ

КЊИЖАРА и ТРГОВИНА КАНЦЕЛАРИСКОГ МАТЕРИЈАЛА НА ВЕЛИКО И МАЛО БЕОГРАД, МИЛОРАДА ДРАШКОВИЋА 14, ЗЕЛЕНИ ВЕНАЦ
Честита свима својим муштеријама и пријатељима наступајуће Божићне празнике и Нову 1943 годину.
30512, 1-1

Намештај

СТОВАРИШТЕ НАМЕШТАЈА „ЗОРА“ ИМА ВЕЛИКИ ИЗБОР СПАВАЋИХ СОБА ОД ПОЧЕТНЕ ЦЕНЕ ОД 30.000 ПА НА ВИШЕ ИСТО КОМБИНОВАНИХ СОБА, ТРПЕЗАРИЈА, СПАВАЋИХ ФОТЕЉА КАО И СВАКОГ ДРУГОГ КУЋНОГ НАМЕШТАЈА

ЗАПАМТИТЕ НАМЕШТАЈ

»ЗОРА«

КРАЉА АЛЕКСАНДРА 87 И 97 ТЕЛ. 40-156
30524, 1-1

ВУНУ ЗА ПРЕДЕЊЕ

као и памук из јоргана чешљамо на вљачари док муштерија чека. Можемо прерађивати вуну и од разних нових и старих вулених отпадака (нилима, штофа, трикотаже, њебета и слично). Одлична израда.

БАНИЋ И УГРЕНОВИЋ
Цара Николе улица 10 (Славија)

30521, 1-2